

FECAFAMM

MEMÒRIA 2010

FECAFAMM

Federació catalana d'associacions de familiars i persones amb problemes de salut mental
Berguedà, 9-11, entl. 3a · 08029 Barcelona
Telèfon 93 272 14 51 · Fax 93 272 16 65
federacio@fecafamm.org · www.fecafamm.org

Redacció i disseny: equip tècnic de la FECAFAMM (Federació catalana d'associacions de familiars i persones amb problemes de salut mental)
Agraïm la cessió de les fotografies als seus autors.

Índex

1. Presentació	5
2. Finalitats	7
3. Organigrama organitzatiu	8
4. Memòria d'activitats	10
4.1. Suport a la xarxa associativa	10
4.1.1. Acompanyament a les entitats	10
4.1.2. Formacions a les juntes directives	11
4.1.3. Coordinacions territorials	11
4.1.4. Jornada de reflexió	12
4.1.5. Projecte d'adequació a la LOPD	13
4.1.6. Suport a la Plataforma d'Usuaris	13
4.2. Anàlisi, seguiment i assessorament a polítiques públiques	14
4.2.1. Promoció de polítiques i recursos per a la millora de la salut mental	14
4.2.2. Presència institucional	16
4.2.3. Taules de Salut Mental	16
4.3. Suport a famílies i persones amb trastorn mental	18
4.3.1. Programa d'Atenció a Famílies (SAF)	18
4.3.2. Escola de famílies	21
4.3.3. Suport al Servei de Psicotelèfon	21
4.4. Promoció de recursos sociocomunitaris	22
4.4.1. Clubs socials	22
4.4.2. Esport i salut	24
4.5. Inserció laboral	27
4.6. Comunicació i sensibilització social	28
4.6.1. Actes del Dia Mundial de la Salut Mental	28
4.6.2. Altres actes de sensibilització i projecció social	32
4.6.3. Participació en jornades a l'entorn de la salut mental	33
4.6.4. Treball amb els mitjans de comunicació	35
4.6.5. Ressoró d'altres iniciatives	36
4.6.6. Publicacions	36
4.6.7. Lloc web	37
4.6.8. Campanya de lluita contra l'estigma	38
4.7. Formació	40
4.7.1. Formació a les entitats i els seus professionals	40
4.7.2. Formació especialitzada a professionals externs	42
4.8. Fundació Funamment	43

5. <u>Memòria econòmica</u>	44
6. <u>Agraïments</u>	46
6.1. Suport econòmic	46
6.2. Convenis i col·laboracions	47
7. <u>Relació d'entitats federades</u>	50

1. Presentació

Una memòria com la que us presentem té la finalitat de recollir les activitats més importants d'una entitat en un exercici de transparència cap als seus públics, però també té el seu sentit a nivell intern, doncs permet a l'equip i la junta fer balanç de la feina feta durant els darrers 365 dies. I això és el que fem avui, un balanç que s'emmarca dins un context marcat per una profunda crisi econòmica que ja ens dona pautes per anar configurant l'any que estem transitant i, segurament, els propers.

Així doncs, en un entorn desfavorable per al tercer sector en general i especialment per al nostre teixit associatiu, ens atrevim a fer un balanç positiu i a veure els avanços que entre tots hem estat capaços de fer realitat. D'entre les fites més rellevant de l'any m'agradaria destacar el seguiment exhaustiu de les ja més de 50 entitats de tot el territori a les quals la FECAFAMM dona servei, acompanya i impulsa per al seu creixement i millora de la qualitat de la seva tasca, amb el seu punt àlgid en la segona jornada de reflexió amb l'assistència de quasi 100 persones.

La feina feta per a la creació de la Coordinadora FECAFAMM Terres de Lleida i els resultats positius que ja veiem que està obtenint, ens ha de servir de model per impulsar iniciatives similars a la resta del país. També la creació del programa d'assessorament i defensa jurídica per a persones amb problemes de salut mental JURIMM, gràcies a la col·laboració amb la Fundació Hospital Sant Pere Claver, que en el seu primer any de funcionament ja ha atès a 85 casos.

Els 28 Clubs Socials amb els quals treballem, i que ja donen servei a més de 1.600 persones, són, també, bon exemple de la feina rigorosa que estem fent per millorar el model d'atenció. Una feina que ha tingut el seu reconeixement amb el primer premi del concurs de Bones pràctiques d'Inclusió Sociocomunitària que la FECAFAMM ha rebut com a reconeixement a la tasca impulsora del model de Club Social i al seu lideratge en la seva definició. La nostra Fundació Funament, que ha passat a gestionar quatre Clubs Socials, també ha tingut un increment molt significatiu i es consolida en el sector.

No podem passar per alt tota la tasca en l'anàlisi, seguiment i assessorament de polítiques públiques, una línia de treball feixuga però que dona sentit a la nostra raó de ser i que, poc a poc, està donant els seus fruits. Tant és així que aquest 2011 hem redefinit els nostres recursos humans per tal d'incrementar la dedicació a aquesta línia estratègica. En aquest àmbit, voldria destacar els contactes amb tots els partits polítics de Catalunya per tal de fer-los propostes per als seus programes electorals per a les eleccions autonòmiques de final d'any. Aquesta línia estratègica ens ha conduït a aconseguir, per exemple, l'aprovació del tan reclamat Pla Integral de Salut Mental i Addiccions o el model d'inserció laboral gràcies a l'estreta col·laboració amb AMMFEINA (Agrupació Catalana d'Entitats per a la Inserció Laboral de persones amb Malaltia Mental).

Dins la nostra feina de lluita contra l'estigma i de sensibilització hem aconseguit també grans fites: a finals d'any va néixer ObertaMent, una associació que compta ja amb tots els sectors implicats. Aquesta projecte és una bona mostra de la feina feta en col·laboració i la bona relació i posicionament que manté la FECAFAMM amb el sector de la salut mental de Catalunya.

Estem especialment orgullosos de l'organització de la jornada tècnica que va tenir lloc a Barcelona el 19 de novembre sota el títol "Societat civil i salut mental" i que va omplir l'auditori del CaixaForum d'assistents i de continguts. El 9 d'octubre vam celebrar el Dia Mundial de la Salut Mental a Santa Coloma amb més de 1.000 participants en una jornada lúdica i reivindicativa que va tenir un important ressò als mitjans. Un ressò que també hem multiplicat gràcies a l'increment de visites al nostre web, amb més de 100.000 aquest 2010. Hem potenciat la nostra feina per millorar l'empoderament de les famílies i els usuaris, i en aquesta línia volem seguir caminant.

Se'ns obre un 2011 amb gran reptes, com no pot ser d'altra manera, sobretot perquè voldrem incrementar les nostres activitats i accions sense incrementar els recursos econòmics, i ho podrem fer gràcies a la il·lusió i la tenacitat de tots els implicats, la junta, l'equip, els socis i cadascuna de les persones vinculades al moviment associatiu.

Sabem però que ens falta un llarg camí per recórrer, per això continuem aquí i res ens aturarà: potenciarem l'esport per millorar la salut i com a via d'inclusió, treballarem per la millor coordinació i visibilitat del les nostres entitats, lluitarem per seguir tenint incidència política en els àmbits claus on calgui pressionar l'administració... i sobretot seguirem buscant vies innovadores per assolir la nostra missió: millorar la qualitat de vida de les persones amb problemes de salut mental.

A tots vosaltres, milers de gràcies per fer cada any d'aquest somni una realitat.

Xavier Trabado i Farré
President

2. Finalitats

Segons l'article 2 del capítol I dels estatuts, l'objecte social de la Federació és la millora de la qualitat de vida dels malalts mentals i dels seus familiars, així com garantir els seus drets, mitjançant l'acció unitària, la representació, la coordinació i el suport a les Associacions de familiars i afectats de malalts mentals de Catalunya.

Les seves finalitats principals són:

- a) Promoure i vetllar pels drets civils i socials de les persones amb malalties mentals i dels seus familiars. Informar, defensar i aconsellar a uns i altres, així com a les seves associacions.
- b) Representar els interessos col·lectius de les persones amb malalties mentals i dels seus familiars, davant les administracions públiques, les institucions, les entitats, les empreses o les persones, que corresponguin.
- c) Potenciar les associacions de familiars i d'afectats, donar suport a les seves activitats, assessorar els seus projectes i coordinar les seves actuacions. Impulsar els mitjans de comunicació, publicitat i difusió que siguin convenients per donar a conèixer les problemàtiques de la salut mental i procurar la formació i els estudis adients per la seva millor actuació.
- d) Promoure polítiques sanitàries, socials i econòmiques que permetin la millora de la qualitat de vida dels malalts mentals i dels seus familiars; i fomentar la seva participació activa en les institucions que regulen i gestionen aquestes polítiques.
- e) Contribuir a la millora de l'assistència sanitària, de l'atenció i informació de les persones afectades, i de la rehabilitació i reinserció social i laboral de les persones amb malalties mentals, així com dels serveis d'orientació, ajuda i respir dels seus familiars.
- f) Promoure la creació de tota mena de serveis sanitaris, socials, socioterapèutics i de treball, residencials i de qualsevol altra classe, per als malalts mentals i els seus familiars, així com participar, quan s'estimi convenient, en altres entitats sense ànim de lucre que puguin realitzar i gestionar els esmentats serveis.

3. Organigrama organitzatiu

Organigrama organitzatiu:

Membres de la Junta Directiva

Formada pels presidents i presidentes de totes les associacions federades.

Membres de la Junta Executiva

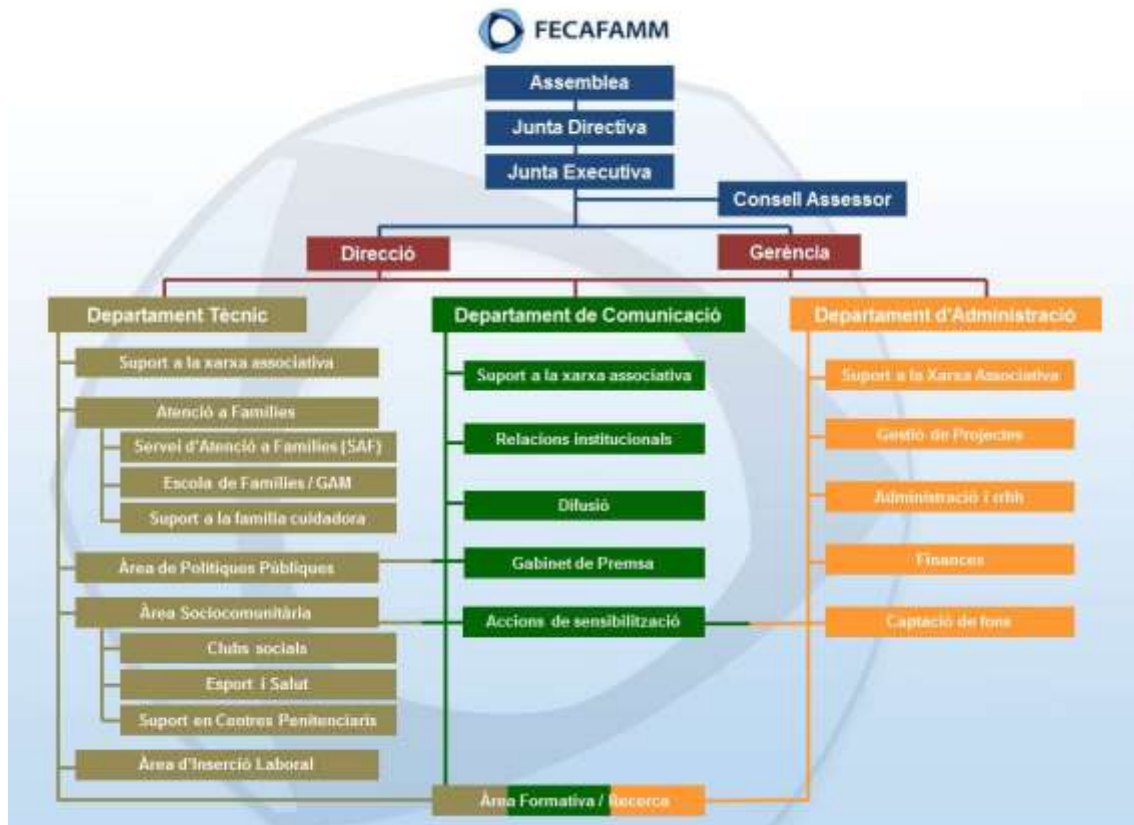
President:	Xavier Trabado i Farré
Vicepresident primer:	Antonio Feroso Villalba
Vicepresidenta segona:	Mercè Martín Falgueras
Secretària:	Cristina Torras i Forns*
Vocal:	Silvestra Moreno García
Vocal:	Hermínia Corbacho Fernández
Vocal:	Josep Segarra i Balasch
Vocal:	Francisco Manzanares Morales
Vocal:	José Domènech Benages
Vocal:	Joan Baptista Llorc i Piñol
Vocal:	Maria Combalia García

* Amb posterioritat a la celebració de l'Assemblea, al desembre de 2010, la secretària va deixar el càrrec per dificultats de conciliació. Des d'aquí li agraïm tot l'esforç realitzat.

L'assemblea ordinària de la FECAFAMM, celebrada el 20 de març a la Casa del Mar de Barcelona, va aprovar la incorporació de tres noves entitats a la Federació: Associació Positiva de Palafoles, El Far per a la Salut Mental de la Garriga i ARAPDIS.

Organigrama equip tècnic

4. Memòria d'activitats

4.1. Suport a la xarxa associativa

4.1.1. Acompanyament a les entitats

La Federació ha continuat treballant amb les associacions per tal de conèixer les seves problemàtiques, la seva activitat i organització, i donar els suports específics que requereixen per cadascuna. Se les assessora per part de cada una de les àrees de la FECAFAMM a nivell tècnic i administratiu per millorar les seves competències i eficàcia i se'ls acompanya en les accions i representació al seu territori sempre que es considera necessari. S'ha mantingut un flux bidireccional de comunicació amb totes les entitats per tal de mantenir-les informades de les activitats de la Federació i de les notícies importants del sector. Aquesta comunicació es concreta amb el butlletí en paper, el butlletí electrònic quinzenal i els correus electrònics específics, a més de l'actualització constant al web i les reunions de la Junta Directiva.

Intervenció	Quantificació
Entitats a les quals s'ha donat suport	37
Intervencions de suport a les entitats	157
Intervencions dirigides a professionals de les entitats	220
Entitats a les quals s'ha fet un seguiment personalitzat i presencial	13
Intervencions amb seguiment personalitzat i presencial	45

4.1.2. Formacions a les juntes directives

A demanda del propi moviment associatiu, el Departament tècnic de la Federació ha dut a terme una formació a 10 juntes directives de les entitats federades que ho han sol·licitat amb l'objectiu de millorar les capacitats de gestió dels membres de la junta que estan al capdavant de l'associació.

Formació a 10 juntes directives

4.1.3. Coordinacions territorials

Aquest 2010 s'ha consolidat la creació de la Coordinadora FECAFAMM Terres de Lleida integrada per les sis entitats de la província de Lleida (Salut Mental Ponent, Salut Mental La Noguera, Ondara-Sió, Sol de Solsonès, AADDMM-Terraferma i l'Associació Pla d'Urgell). Aquest procés va culminar el 17 de desembre amb la presentació en societat de la Coordinadora amb una jornada a la Sala Jaume Magre de Lleida sota el títol "Fem xarxa per la Salut Mental: el camí del moviment associatiu per encarar el futur". L'acte va comptar amb les intervencions de representants de les administracions públiques, de José Luís Gutiérrez, gerent de FEAFES (Confederación Española de Agrupaciones de Familiares y Personas con Enfermedad Mental) i una taula rodona sobre la prestació de serveis i programes des del moviment associatiu.

S'han fet algunes reunions amb les set entitats de Barcelona per treballar en la mateixa línia. I ha començat també a caminar la Coordinadora del Vallès integrada per Salut Mental Sabadell, Suport Castellar, Cemoriba, Assadega'm i les associacions de Terrassa i la de Rubí, Sant Cugat i Castellbisbal. Per dur a terme aquesta feina s'han realitzat 43 intervencions amb la implicació de 18 entitats diferents.

La finalitat d'aquestes coordinadores és la necessitat de potenciar la consecució d'uns objectius comuns en un mateix territori, amb l'establiment de ponts de diàleg i cooperació entre les associacions per tal de permetre articular estratègies i línies d'intervenció conjuntes.

Constitució de la Coordinadora FECAFAMM Terres de Lleida

4.1.4. Jornada de reflexió

Quasi 100 persones representants de més de 30 entitats federades van participar en la II Jornada de Reflexió del moviment associatiu de la FECAFAMM que es va celebrar el 20 de febrer a la Casa del Mar de Barcelona amb l'objectiu de compartir experiències d'estructuració i de projectes desenvolupats per la pròpia xarxa associativa. Les associacions del Turó, Suport Castellar i Salut Mental Ponent van exposar l'estructura i l'evolució de les seves entitats exemplificant naturaleses ben diverses. Els quatre tallers simultanis van donar opció a conèixer en profunditat el projecte teatral d'AM.MA.ME., el Servei d'Atenció a Famílies de l'AREP, el programa de voluntariat del Roure d'AFEMHOS i el pla de sensibilització i formació de Salut Mental Ponent. Finalment es van presentar també les experiències del programa de captació de germans d'AREP, les Nits Literàries i musicals del Sol del Solsonès, el projecte comunitari de psicoeducació a escoles i universitats d'AFAMMMA, la coordinació amb la xarxa de salut mental de Martorell d'AFASM, i la col·laboració de Salut Mental Baix Llobregat amb l'Ajuntament de Sant Just Desvern.

Quasi 100 persones de 30 entitats a la II Jornada de Reflexió

4.1.5. Projecte d'adequació a la LOPD

Aquest any ha finalitzat el projecte d'adequació a la LOPD (Llei Orgànica de Protecció de Dades) per part de les entitats federades impulsat per la FECAFAMM. Un projecte que té com a objectiu divulgar la matèria de protecció de dades personals a les associacions i facilitar la seva implantació. Per finalitzar aquest procés, els dies 20 i 27 d'octubre es va impartir una formació a la qual van assistir quasi la meitat de les entitats federades.

4.1.6. Suport a la Plataforma d'Usuaris

La Plataforma d'Usuaris i Usuàries de Salut Mental PUDEM, vinculats a les entitats federades de la FECAFAMM, ha seguit endavant amb les seves reunions a la seu de la Federació per tal de continuar creixent com a espai de reflexió i participació obert a tothom. Amb aquest objectiu, la Plataforma va assistir el divendres 18 de juny a la Comissió de Clubs socials, per presentar-se oficialment als professionals dels Clubs.

El 21 de setembre dos membres de la Plataforma van assistir a l'acte de constitució del Comitè assessor de persones amb trastorn mental de FEAFES, la Confederació espanyola d'Agrupacions de Familiars i Persones amb Malaltia Mental.

4.2. Anàlisi, seguiment i assessorament de polítiques públiques

4.2.1. Promoció de polítiques i recursos per a la millora de la salut mental

La Federació aposta per un model d'atenció a la salut mental de base comunitària, integrat en el territori i que atengui de forma integral les necessitats de les persones, garantint una atenció de qualitat i una continuïtat en les cures. A partir d'aquesta base i en el marc de la seva estratègia d'incidència política, la FECAFAMM treballa activament per l'extensió i la millora de l'atenció des de la xarxa sanitària i social, per l'ampliació dels serveis socials i laborals, per la creació d'aliances amb organitzacions i institucions de salut mental i fent pressió per un increment dels pressupostos destinats a la millora de la qualitat de vida del col·lectiu de persones amb trastorn mental i les seves famílies.

Propostes electorals

En aquesta línia, doncs, durant la primavera va fer una ronda de contactes amb els diversos partits polítics que es presentaven a les eleccions autonòmiques per tal d'exposar-los les nostres propostes per millorar els seus programes electorals. Van mantenir-se reunions amb tots aquells que ens van concedir entrevista: Convergència i Unió (CiU) i el Partit Socialista de Catalunya (PSC), el Partit Popular (PP) i Iniciativa per Catalunya (ICV).

D'entre les propostes generals en salut mental, la FECAFAMM demanava el desplegament del Pla Integral de Salut Mental, l'ampliació de la cartera de serveis socials, la creació d'un Observatori de la Salut Mental de Catalunya i la definició i desplegament d'un programa de lluita contra l'estigma. També s'especificaven propostes concretes als sectors dels serveis sanitaris, serveis socials i recursos en treball.

Reunions amb quasi tots els partits polítics del Parlament

Supressió del TAI

Al mes de juliol, la FECAFAMM va poder celebrar la supressió del paràgraf que incorporava el TAI (Tractament Ambulatori Involuntari) de la Llei del Llibre segon del Codi Civil de Catalunya, a l'apartat relatiu a la persona i la família. La Federació ha denunciat públicament i ha mantingut contactes amb els parlamentaris implicats en l'aprovació del Codi al·legant que el TAI és una mesura ineficaç que no resol les necessitats actuals d'abordatge i atenció a la salut mental, sense oblidar la criminalització i estigmatització que pot provocar en el pacient amb trastorn mental greu. Tot i això, la FECAFAMM segueix reclamant l'impuls de mesures necessàries per tal de garantir els serveis especialitzats que han de permetre una resolució efectiva dels casos de persones amb dificultats greus de vinculació als serveis de salut.

Eliminació del TAI a nou Codi Civil

Aprovació del Pla Integral d'Atenció en Salut Mental i Addiccions

La Federació també ha tingut el seu paper en l'aprovació del Pla Integral d'Atenció en Salut Mental i Addiccions per part del govern el passat 16 de novembre, gràcies a les pressions polítiques que porta fent des de fa més de cinc anys. La Federació també ha estat una de les entitats participants en l'elaboració de propostes d'aquest Pla, la missió del qual és contribuir a la millora de la salut mental de la població i a la disminució de les desigualtats socials de les persones amb trastorn mental i addiccions, a través del treball transversal entre tots departaments de la Generalitat que atenen la salut mental de la ciutadania.

Aprovació del Pla Integral de Salut Mental

Model d'inserció laboral específic en salut mental

L'1 d'octubre es va presentar, al Palau Centelles de Barcelona, l'estudi (iniciat al 2008 i finalitzat al 2009) d'un nou model conceptual d'inserció laboral de les persones amb trastorn mental greu a Catalunya. Un estudi que ha comptat amb la col·laboració del Departament de Treball (Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball) i del Departament d'Acció Social i Ciutadania i que ha tingut per objectiu avançar cap a un model d'inserció laboral inclusiu d'aquestes persones en la nostra societat i establir, de manera compartida i consensuada entre els agents implicats, els mecanismes que han de permetre observar i avançar en aquest sentit. Les entitats implicats en l'elaboració de l'estudi han estat: AMMFEINA, Coordinadora de Centres de Dia Salut Mental, Coordinadora Tallers de Catalunya, Fòrum de Salut Mental, Sinergrup, l'equip investigador i la pròpia FECAFAMM. Aquest acte tancava un llarg procés que culmina amb un model del qual caldrà fer el seguiment exhaustiu per a la seva correcta implementació.

Presentació del nou model d'inserció laboral

Taula tècnica de salut mental del Departament d'Acció Social i Ciutadania

S'ha participat a la Taula tècnica de salut mental del Departament d'Acció Social i Ciutadania i en tres dels seus grups de treball: Servei PreLaboral, Habitatge i Clubs Socials (del qual la FECAFAMM ha estat la coordinadora).

Consell assessor del Pla Director de Salut Mental i Addiccions

La Federació ha participat també a les reunions de treball del Consell assessor del Pla Director de Salut Mental i Addiccions. S'ha realitzat un seguiment de forma global dels diferents grups de treball i línies vinculades al Pla i s'ha participat en el grup de treball de famílies que ha permès fer una diagnosi de les necessitats d'atenció de la família i fer una proposta de cartera de serveis. Alhora també s'ha participat en el grup de treball d'indicadors dels hospitals de dia.

Jornada de treball amb regidors municipals de serveis socials

L'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona va organitzar al mes de juliol una jornada de treball per posar damunt la taula vies de suport a les polítiques de salut mental des del l'àmbit local.

4.2.2. Presència institucional

La Federació té presència en diversos organismes relacionats amb la salut mental:

- * Consell Assessor de Salut Mental i Addiccions del Departament de Salut
- * Comissió Permanent del Consell Assessor de Salut Mental
- * COCARMÍ (Comitè Català de Representats de Minusvàlids), membre del CERMI (Comitè Español de Representantes de Minusválidos)
- * FEAFES (Confederación Española de Agrupaciones de Familiares y Personas con Enfermedad Mental), membre d'EUFAMI (Federació Europea d'Associacions de Famílies de Persones amb Malaltia Mental)
- * Comitè de Persones amb Malaltia Mental de la Confederació FEAFES.
- * Consell Rector de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD) de Barcelona
- * Consell de Participació del ProdeP (Programa per a l'impuls i l'ordenació de la promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones amb dependència).
- * Consell de Participació de l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona
- * Comissió assessora del programa "Per un esport sense barreres" de l'Institut Municipal d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona

4.2.3. Taules de Salut Mental

Les Taules de Salut Mental territorials impulsades des de la FECAFAMM, juntament amb l'associació de referència en cada territori, tenen com a objectiu general promoure polítiques sanitàries, socials i econòmiques en matèria de salut mental que responguin a les necessitats reals de cada territori, mitjançant la participació activa i local de tots els agents implicats i interessats en la millora de l'atenció al col·lectiu des d'una perspectiva de treball en xarxa, de prevenció i promoció de la salut mental. Un objectiu prioritari per la FECAFAMM és potenciar la participació de les persones que pateixen

trastorns mentals i dels seus familiars, i dels professionals de la xarxa associativa en el sistema sanitari públic de Catalunya. Així les Taules esdevenen un organisme consultiu validat i reconegut en matèria de salut mental, i alhora un observatori adequat per detectar els problemes i les necessitats específiques de les persones amb malaltia mental i dels seus familiars de cada territori. Aquesta tasca de coordinació amb tots els agents implicats a cada territori rep el suport de l'Àrea de Salut Pública de la Diputació de Barcelona.

Taules de Salut Mental en funcionament durant el 2010:

- Taula de Salut Mental d'Urgell-Segarra, amb la participació de l'Associació Ondara-Sió de Cervera.
- Taula de Salut Mental de l'Hospitalet de Llobregat, amb la participació de l'Associació AFEMHOS.
- Taula de Salut Mental de Mollet del Vallès, amb la participació de l'Associació La Llum.
- Taula de Salut Mental de Badalona, amb la participació de l'Associació del Barcelonès Nord AFEMBN.
- Taula de Salut Mental de Sant Adrià del Besòs amb la participació de l'Associació AFEMBN .
- Taula de Salut Mental de Sant Cugat amb la participació de l'Associació de Rubí i ATAGAM.
- Taula de Salut Mental de Granollers amb la participació de l'Associació del Vallès Oriental, DARUMA.
- Taula de Salut Mental de Lleida amb la participació de l'Associació Salut Mental Ponent
- Taula de Salut Mental de Sabadell amb la participació de l'Associació Salut Mental Sabadell, Associació de Familiars dels Malalts

S'han mantingut contactes i converses per crear la Taula de Salut Mental de Santa Coloma de Gramenet amb la participació de l'Associació de familiars AM.MA.ME. i la de Badia amb el suport de l'Associació CEMORIBA.

Més de 10 Taules de Salut Mental en marxa

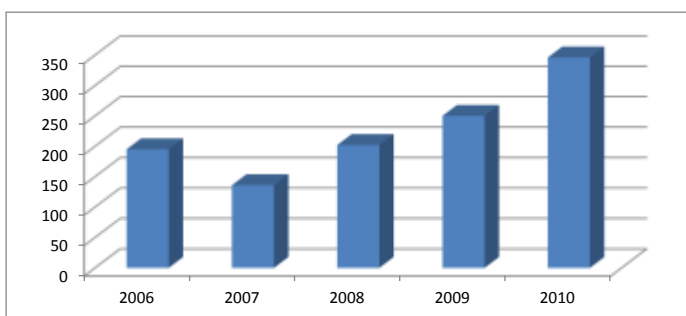

4.3. Suport a Famílies i Persones amb Trastorn Mental

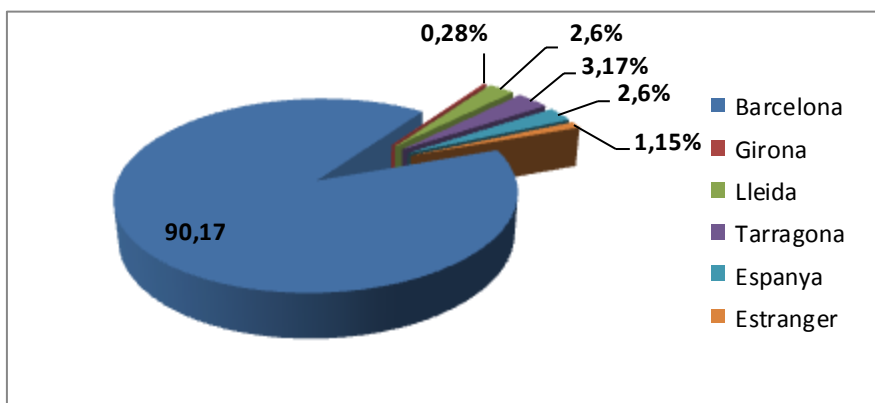
4.3.1. Programa d'Atenció a Famílies (SAF)

Les demandes d'informació i atenció arriben al SAF per dos canals diferents: telèfon i correu electrònic. En ocasions, el cas pot ésser derivat per un professional de la xarxa de salut mental o d'altres xarxes d'atenció. El professional d'atenció valora si l'atenció requereix una informació o assessorament puntual i si aquesta pot oferir-se millor des d'un altra servei de la xarxa salut Mental, els serveis socials o la xarxa associativa. Un cop valorat es deriva al recurs més adient o es fa un seguiment de la seva evolució amb la intervenció de l'equip multidisciplinari de la Federació. Un objectiu específic prioritari es la vinculació de l'usuari a la xarxa sanitària i /o a l'associació de familiars més propera al seu domicili.

El nombre de demandes ateses s'ha anat incrementant en els darrers anys:

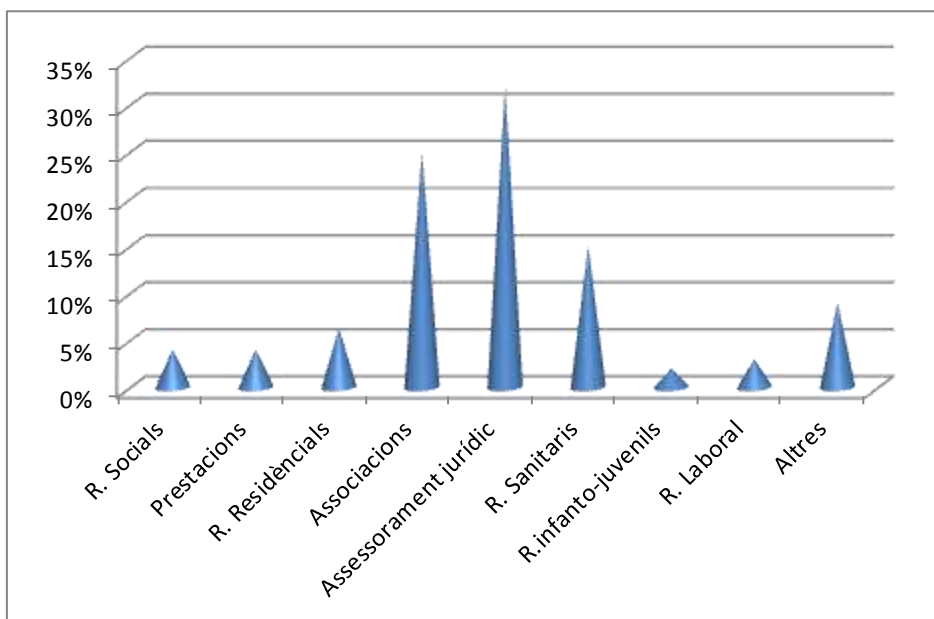
La procedència geogràfica de la demanda és en la majoria dels casos de Barcelona ciutat i rodalies:

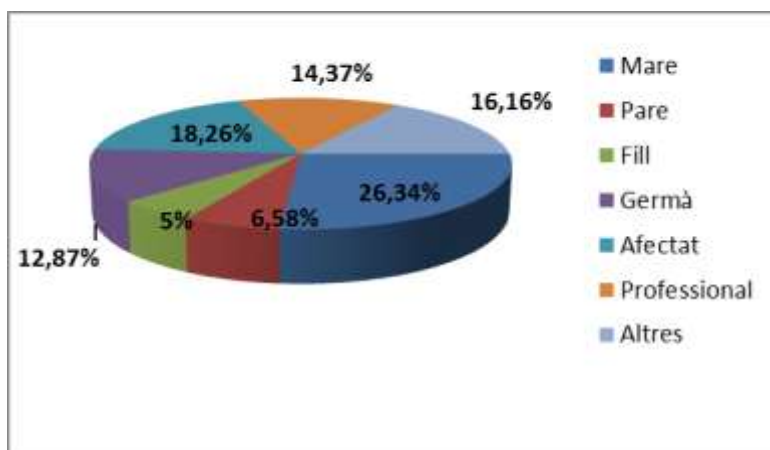
El fet de que hi hagi demandes de la resta de l'Estat o bé de l'estranger, ve donat, segurament, per l'ús d'internet com una nova eina per cercar informació, o bé per derivacions que arriben des d'altres associacions i federacions de la resta de l'estat espanyol que també pertanyen a la Confederació FEAFFES.

La següent gràfica mostra la tipologia de les demandes:

Amb les dades quantitatives recollides en el període 2010 podem constatar que la majoria de persones demandants del Servei d'atenció a Famílies forma part del nucli familiar de la persona afectada pel trastorn mental. Respecte les demandes realitzades per professionals, la majoria dels casos són merament consultes que es resolen de forma ràpida.

Com que la via d'accés principal del servei és el telèfon, molts dels casos es poden resoldre durant la conversa, però si la persona fa una demanda explícita de que vol ser atesa personalment s'acorda una cita prèvia. Cosa que ha succeït en un 29% de les demandes.

Una de les funcions principals del SAF és donar suport a casos crítics de porta giratòria, casos greus que no es vinculen a la xarxa de salut mental, pacients que presenten un nivell desadaptatiu greu, etc. En tots aquests casos la Federació ha tingut un grau d'implicació molt important fent un acompanyament i orientació al professional i donant solucions o assessorament adequats.

El grau de satisfacció de les persones demandants ha estat d'un 90%, una valoració que fa referència a la resolució de dubtes i a la derivació a altres serveis especialitzats, associacions, recursos sanitaris o socials. El grau de resolució de les demandes ha estat efectiu en un 75% dels casos, donat que el 25% restant són casos crítics. És per això que es valora la importància de recollir aquestes dades amb la màxima atenció per poder plantejar les carències que presenta la xarxa a les administracions públiques competents.

Jurimm, programa d'assessorament i defensa jurídica

A primers d'any, la Federació va signar un conveni amb la Fundació Hospital Sant Pere Claver per tal de crear un servei d'assessorament gratuït per als familiars que cerquen una orientació per resoldre els problemes d'ordre jurídic que hagin d'afrontar els seus familiars malalts. El 25 de febrer es va presentar en societat aquest pioner servei en un acte presidit per la consellera de justícia, Montserrat Tura, i representants de les dues entitats que l'han tirat endavant.

Els 85 casos ja atesos aquest 2010 són derivats exclusivament des del Servei d'Atenció a les Famílies de la FECAFAMM i les seves entitats federades. Els juristes atenen de forma gratuïta en una o dues sessions les consultes de caire jurídic que els familiars de les persones amb problemes de salut mental associats a alguna entitat de la FECAFAMM els vulguin fer, els assessoren sobre les possibilitats d'actuació i acorden amb ells les estratègies pertinents. Més endavant, si el cas ho requereix i ambdues parts hi estan interessats, es pot continuar amb la defensa jurídica del cas concret amb una minuta pactada prèviament.

Més de 80 casos atesos pel JURIMM

4.3.2. Escola de famílies

Durant el 2010 s'ha fet un seguiment de la implantació del programa de psicoeducació familiar a la xarxa associativa, amb la finalitat de millorar els serveis ofertats a les famílies i proporcionar eines adients als professionals que desenvolupen aquest programa. L'objectiu és homologar i consensuar un model de treball que garanteixi la qualitat i, alhora, permeti avaluar resultats de forma global. S'han dut a terme 15 accions informatives i suports tècnics individuals i 16 de seguiment de la seva implantació en funció de les necessitats de cada associació.

4.3.3. Suport al Servei de Psicotelèfon

Des de l'any 2002 la Federació té firmat un conveni amb la Fundació Nou Camí que ofereix un servei telefònic d'escolta, orientació i informació de manera personalitzada, anònima i confidencial a les persones que pateixen un problema relacionat amb un trastorn mental i/o altres alteracions emocionals, a través del telèfon:

932 749 338

La Federació ofereix suport tècnic mensual a la Fundació Nou Camí en la supervisió de casos i derivació a altres recursos i línies d'actuació en situacions concretes de persones amb problemes de salut mental.

4.4. Promoció de recursos sociocomunitaris

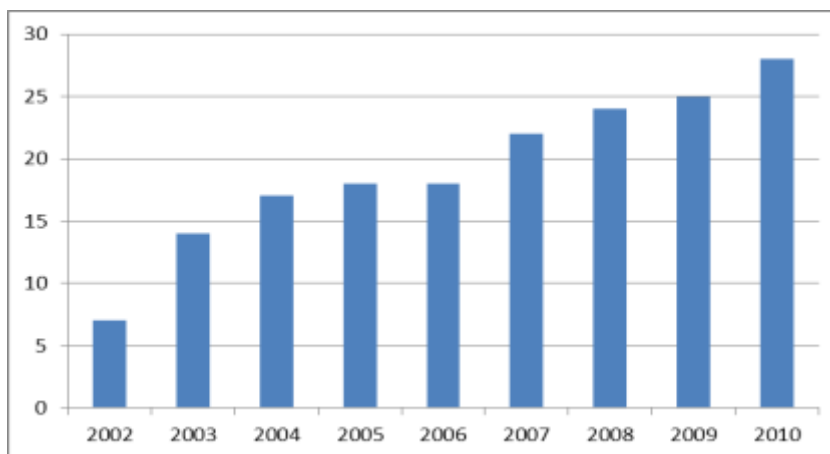
4.4.1. Clubs Socials

El Club Social es constitueix com una estructura de suport social i té com a missió contribuir que les persones amb trastorn mental utilitzin les activitats de lleure per assolir quotes de salut, independència i participació en i amb la comunitat, incidint i donant suport al projecte vital de la persona. El Club té una funció rehabilitadora i d'inclusió social, i posa l'èmfasi en la participació activa de l'usuari i fomenta espais d'autogestió i d'ajuda mútua.

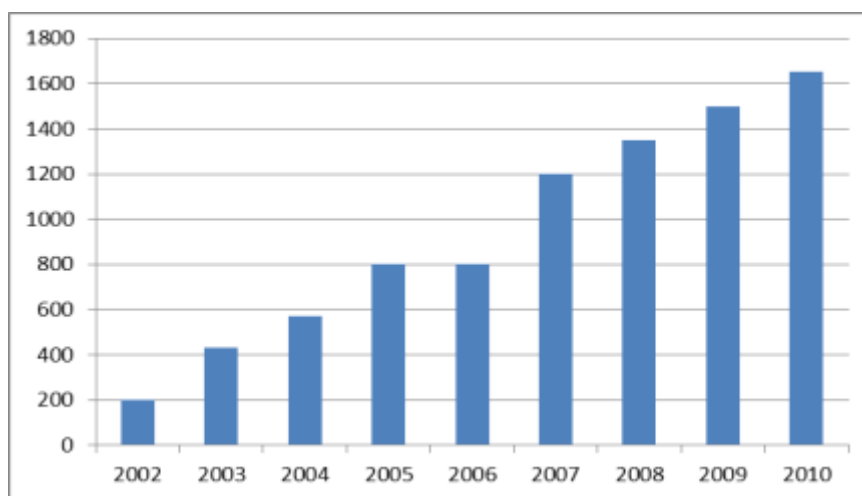

Suport als Clubs Socials en funcionament

S'ha dut a terme el seguiment i la supervisió dels 28 Clubs socials vinculats a associacions i entitats federades mitjançant suport tècnic individualitzat i específic en funció de les demandes i la situació de cada Club, i col·lectives relatives a aspectes més generals d'organització i metodologia dels serveis. Amb aquesta finalitat existeix des de fa anys una Comissió tècnica de Clubs Socials, composta per un professional de cadascun dels recursos que durant el 2010 s'ha reunit de forma mensual amb una assistència mitjana de 18 Clubs a cada reunió.

Increment de Clubs Socials vinculats a la Federació

Increment d'usuaris dels Clubs Socials vinculats a la Federació

Manual de Bones Pràctiques

Des de la Comissió tècnica de Clubs Socials es va engegar un projecte d'intercanvi d'experiències entre els diferents serveis per tal de recollir accions que s'hi desenvolupen. En aquest projecte participen 19 del 27 Clubs Socials que participen a la Comissió tècnica, els quals han presentat un total de 47 bones pràctiques. Conèixer experiències d'èxit d'altres serveis i poder plantejar si tenen encaix en d'altres territoris suposa una oportunitat de millora a través d'una metodologia de treball en xarxa.

Premi a la bona pràctica d'inclusió sociocomunitària de la Creu Roja

El 5 de novembre Creu Roja va guardonar la FECAFAMM amb el primer premi del concurs de Bones pràctiques d'Inclusió Sociocomunitària en un acte a la Sala d'Actes de la Diputació de Lleida on la directora de l'entitat va recollir el premi i va presentar el programa Club Social dins el VIII Seminari de Bones Pràctiques en Intervenció Social de Creu Roja. Aquest és un reconeixement a la tasca impulsora de la Federació en el model de Club Social i al seu lideratge en la definició d'un servei específic per fomentar la inclusió social de les persones amb problemes de salut mental, però també reconeix la feina de totes les persones i entitats que ençà el 2002 hi han col·laborat i donat suport.

El premi valora una aposta metodològica molt innovadora que col·loca l'usuari en el paper de protagonista del seu propi procés, i que contribueix directament a que puguin augmentar i millorar aspectes relacionats amb la seva salut, empoderament i qualitat de vida, a través de la participació en la comunitat i la inclusió social. El seminari, organitzat per la Creu Roja amb el suport del Ministeri de Sanitat i Política Social, pretén contribuir a millorar la qualitat dels projectes d'Intervenció Social de la Creu Roja.

4.4.2. Esport i salut

Com és de tots sabut, l'esport constitueix un dels hàbits més saludables per a totes les persones, incloses les que tene alguna malaltia mental. Per a elles, especialment, representa un suport imprescindible com a mecanisme d'integració i inclusió social.

Suport a les lligues de futbol-sala

S'ha continuat la tasca de suport a la lliga provincial de futbol-sala de centres de dia i la coordinació i el suport a la lliga de futbol-sala de Clubs socials de la FECAFAMM. El dia 19 de juny es va celebrar la cloenda de la 4a Lliga de futbol-sala de Clubs Socials al Pavelló de la Mar Bella a la Vila Olímpica de Barcelona, en el qual van participar 13 equips de 14 Clubs d'arreu de Catalunya.

L'equip Tanit del Club Social Gramenet de la Fundació Funamment es va proclamar campió en una jornada en la qual també va decidir-se el segon i tercer lloc i es va jugar un partit amistós on van participar els jugadors més esportius de tots els equips. Els trofeus van ser lliurats per Ricard Gomà, tinent alcalde del departament d'Acció Social i Ciutadania de l'Ajuntament de la ciutat, Roser Torrentó, gerent de l'Institut Municipal de la Discapacitat (IMD), Joan Salló, director de l'Associació AREP i representant de Fòrum Salut Mental, i Mercè Martín, vicepresidenta de la FECAFAMM.

13 equips i 300 participants a la lliga de futbol

II cap de setmana esportiu i d'oci

70 persones de sis Clubs Socials van participar en la II edició d'aquesta trobada, que va tenir lloc el cap de setmana del 6 i 7 de març a la casa de colònies de Ca n'Oriol de Rubí a Rubí. La trobada, organitzada pel Club Social Badiu amb la col·laboració d'El Roure i Aixec, va permetre posar en contacte a usuaris i professionals a través de l'esport i de visites culturals a la zona.

6 Clubs Socials i 70 participants II cap de setmana esportiu i d'oci

Participació en la comissió “Per un esport sense barreres”

L'Institut Barcelona Esports (IBE), en col·laboració amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD), té com una de les seves prioritats consolidar l'enriquiment de la vida esportiva de la ciutat de Barcelona, garantint el dret a la pràctica de l'esport del col·lectiu de persones amb discapacitat, per tal de millorar la seva qualitat de vida i col·laborar en la consolidació d'una societat normalitzadora, integradora i respectuosa amb la diversitat. Per aquest motiu s'ha creat el programa “Per un esport sense barreres”, per tal d'incloure el col·lectiu de persones amb discapacitat en la pràctica normalitzada de l'activitat esportiva que es viu a la nostra ciutat.

La Federació pentany a la comissió assessora d'aquest programa com a representant del col·lectiu de la salut mental. Els objectius principals de 'Per un esport sense barreres' són fer possible la pràctica esportiva d'aquelles persones que ho desitgin, en grups convencionals o en grups específics, formar en l'àmbit de les activitats físiques adaptades tots els agents implicats, assessorar els equips responsables de les instal·lacions esportives municipals en l'àmbit de les activitats físiques adaptades, i sensibilitzar la població sobre el dret a la pràctica física de les persones amb discapacitat en actes i esdeveniments ciutadans.

4.5. Inserció laboral

Programa PreLaboral

En el marc d'aquest programa, des de la FECAFAMM s'ha ofert acompanyament i suport a les entitats de la nostra xarxa associativa que gestionen Centres Especials de Treball (CET) i Serveis PreLaborals.

Conveni amb AMMFEINA

Seguint l'estrègia de treball xarxa, des de la FECAFAMM s'està enfortint els llaços amb AMMFEINA (Agrupació catalana d'entitats per a la inserció laboral de les persones amb malaltia mental) amb qui ja al 2009 es va signar conveni de col·laboració en el qual s'ha anat aprofundint durant aquest any. S'ha treballat conjuntament en el disseny i implementació de línies de recerca, en el desenvolupament i la negociació de propostes i línies de treball amb les administracions públiques i s'ha col·laborat en propostes d'intervenció adreçades a la disminució de l'estigma en salut mental.

Conveni amb Fundació Mapfre, junts ho podem fer

En el marc del programa "Juntos somos capaces" de la Fundació Mapfre, al mes d'octubre es va signar un conveni de col·laboració amb la FUNDACION KONECTA i amb AMMFEINA que estableix un marc general de col·laboració entre les tres parts que permeti dur a terme conjuntament activitats específiques per posar en marxa programes de formació, readaptació i inserció laboral dels col·lectius de persones amb discapacitat o trastorn mental.

4.6. Comunicació i sensibilització social

4.6.1. Actes del Dia Mundial de la Salut Mental

Com cada any, la FECAFAMM s'ha sumat a la celebració del Dia Mundial de la Salut Mental. Enguany, juntament amb la Fundació Funamment, ha organitzat dues jornades: una lúdica i reivindicativa, i l'altra de caire acadèmic. Uns dies que la xarxa associativa aprofita per trobar-se, per implicar la societat i fer ressò de les problemàtiques associades a la salut mental.

Sense por, tots contra l'estigma!

Celebració lúdica i reivindicativa. Dissabte 9 d'octubre. Parc Europa de Santa Coloma de Gramenet

Més de 1.000 persones es van aplegar al Parc Europa de Santa Coloma de Gramenet sota el lema "Sense por, tots contra l'estigma" en la celebració del Dia Mundial de la Salut Mental a Catalunya, organitzat per la FECAFAMM i Funamment, i la col·laboració de l'Associació AM.MA.ME. i l'Ajuntament de la ciutat, el dissabte 9 d'octubre.

La festa va començar a primera hora amb l'animació de la Casa d'Aragó de Santa Coloma i el lliurament de les claus per part de l'alcaldesa d'un nou equipament per al Club Social Gramenet de la mateixa població. Després, l'actriu Emma Vilarasau va llegir el manifest en el qual la FECAFAMM reclamava que els reptes que tenim davant esdevinguin ja una realitat.

Més de 1.000 persones celebren el Dia Mundial de la Salut Mental a Santa Coloma e Gramenet

Abans de l'actuació de l'Orquestra de la Bona Sort, la consellera de Salut, Marina Geli, va anunciar la creació de l'Associació Catalana de lluita contra l'estigma en salut mental que durà a terme la campanya ObertaMent (més informació a l'apartat corresponent). Després de la música, el president de la FECAFAMM, Xavier Trabado, Dolores Gómez, presidenta-delegada de Salut de la Diputació de Barcelona, Carolina Homar, directora general de l'ICASS, i Núria Parlón, alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet, van dirigir unes paraules als assistents.

Al llarg del matí els assistents van anar posant color a un mur que simbolitzava l'estigma de les malalties mentals, el qual va ser finalment enderrocat pels representants de tots els col·lectius implicats.

Al migdia es va fer un cercavila fins al poliesportiu La Bastida, on després de dinar, va tenir lloc el repartiment dels premis del I Concurs de cartells del Dia Mundial de la Salut Mental i l'obra de teatre "Bailar la vida", un muntatge de l'Associació de familiars de Santa Coloma (AM.MA.ME.) dirigit per l'Associació Pallapupas.

Jornada acadèmica. Divendres 19 de novembre. CaixaForum de Barcelona

Més de 300 persones van assistir a la jornada titulada “Societat civil i salut mental: camins per a la inclusió. Experiències nacionals i internacionals” amb l’objectiu d’oferir un espai de reflexió i debat sobre l’empoderament de les persones que pateixen un trastorn mental, la participació ciutadana i la inclusió social en salut mental, entre d’altres temes.

L’acte inaugural va anar a càrrec de Cristina Molina, directora del Pla Director de Salut Mental i Addiccions; i Fernando Pindado, subdirector general de Participació en l’Àmbit Local del Departament d’Interior, Relacions Institucionals i Participació, i Xavier Trabado, president de la FECAFAMM.

Amb el màxim aforament de l’auditori del CaixaForum, la directora de comunicació del programa “Time to Change” d’Anglaterra, Kate Stringer, va explicar aquesta experiència de lluita contra l’estigma de de la salut mental que actualment s’està portant a terme, amb molts bons resultats i que combina una gran campanya publicitària d’àmbit nacional amb accions locals que fomentint la interacció i el coneixement directe. A continuació es va fer una taula rodona sobre l’empoderament en salut mental amb un representant del Pla Integral de Salut mental d’Andalusia, i es van presentar tres experiències d’empoderament de diferents indrets d’Espanya: el Programa Prospect d’EUFEMI (Federació Europea de Famílies de Persones amb Trastorns Mentals), l’Associació d’Oci Inclusió Sarau i l’Associació Hierbabuena d’Astúries. La taula de la tarda va fer un respàs històric sobre l’evolució de la participació ciutadana, així com de la metodologia i les funcions d’un possible procés social participatiu per part d’un consultor de desenvolupament social i comunitari, i les ponències van exposar quatre experiències de participació ciutadana i inclusió social (lúdica, laboral, comunitària i esportiva): el Festival Europsy, el programa “Junts ho podem fer” de la Fundació Mapfre, el programa d’Inclusió comunitària de la Fundació Els Tres Turons i el programa “PingPongpertoshom” de la Federació Catalana de Tennis Taula.

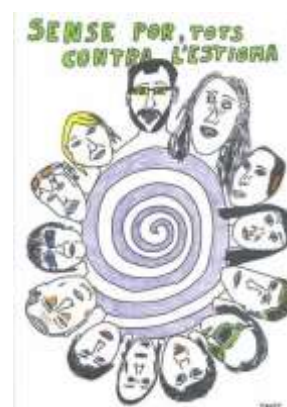
Pilar Solanes, subdirectora general de Programació i Avaluació de l'ICASS, i Montserrat Ballarín, presidenta de l'Àrea de Benestar Social de la Diputació, i Xavier Trabado van ser els encarregats de la cloenda. Per finalitzar aquestes representants polítiques van signar un compromís de lluita contra l'estigma en salut mental, al mateix temps que es va projectar la imatge del president de la Generalitat, José Montilla, adherint-se a aquesta campanya.

340 assistents a la jornada "Societat civil i salut mental"

I Concurs de cartells del Dia Mundial de la Salut Mental

Aquest 2010 s'ha encetat una nova iniciativa per tal d'implicar més el teixit associatiu en els actes de celebració d'aquest dia, per això es va convocar el I Concurs de cartells del Dia Mundial de la Salut Mental en el qual podien participar totes les entitats federades i els seus recursos amb una obra cadascun. Un jurat compost per persones del món de l'art, algunes vinculades a la salut mental i altres que no, va atorgar tres premis, i el primer va ser el que va donar imatge als materials del Dia Mundial.

El jurat va ser format per:

- Jorge Egea, professor de belles arts de la UB
- Maite Marín, professora d'art
- Rosa Marín, dissenyadora
- Ricard Mira, escultor vinculat a l'associació La Llum
- Enric Passolas, il·lustrador

- Mercè Torrentallé, pintora i escriptora vinculada a l'Associació Salut Mental La Noguera
- Carlos Vates, tallerista d'art del Club social Gramenet de la Fundació Funamment

Els guanyadors van ser :

- 1 premi: Tania Cristina Pérez Martínez d'AFEM Associació de Familiars de Malalts Mentals de Nou Barris
- 2n premi: Quim Moreno Martín d'AFMMO Associació de Familiars de Malalts Mentals d'Osona
- 3r premi: assistents al curs de pintura del Club social Gramenet de la Fundació Funamment

4.6.2. Altres actes de sensibilització i projecció social

D'entre els molts actes de visibilitat de la Federació realitzats durant el 2010, destaquem els següents:

Mostra d'Entitats de l'Ajuntament de Barcelona

Com cada any, la FECAFAMM va estar present a la Mostra d'Entitats de Barcelona, coincidint amb les Festes de la Mercè. En aquesta 15a edició la Federació va organitzar, juntament amb l'associació federada AREP, una sessió de conta contes el dissabte 25 de setembre a la carpa d'activitats de Plaça. Unes 80 persones van envoltar l'escenari on es va interpretar la història d'un nen de 10 anys que pateix esquizofrènia i que, gràcies a una obra de teatre del Quixot, els seus companys de classe entenen què li passa.

80 persones a la nostra activitat de la Mostra de la Mercè de Barcelona

Participació en la 33a Tamborinada

Prop de 100.000 persones van participar a la 33a Tamborinada, la gran festa del lleure familiar que organitza cada any Fundació La Roda al Parc de la Ciutadella de Barcelona i que aquest any ha comptat amb la col·laboració del Comitè Català de Representants de Persones amb Discapacitat (COCARMI) i l'ONCE i la seva Fundació. Amb el lema "Belluguem-nos tots!", més de 60 entitats, entre les quals hi havia la FECAFAMM, van proposar als participants tallers, espectacles i activitats per donar a conèixer la realitat de les persones amb discapacitat. L'Associació federada AREP va organitzar un taller Ping Pong per a Tothom i els usuaris del Club Social Badiu de l'Associació AFAMMEBAN van representar l'obra 'Puzle (amb una Z)'. Membres de l'equip de la FECAFAMM també van estar presents gestionant l'estand del COCARMI.

Participació en el Dia Internacional de les Famílies

El 16 de maig, la FECAFAMM va disposar d'un estand al Parc de la Ciutadella de Barcelona amb motiu de la celebració del Dia Internacional de les Famílies, organitzat pel Departament d'Acció Social i Ciutadania, on es va poder gaudir, en família, d'espectacles, tallers i música i visitar els estand de les entitats participants.

4.6.3. Participació en jornades a l'entorn de la salut mental

Seguint els criteris de participació i col·laboració amb tots els agents implicats en la salut mental, la Federació ha estat present en múltiples actes, jornades, debats i reunions relacionades amb la salut mental i el tercer sector. Tant per fer seguiment de l'estat de la qüestió en determinats temes, com per fer aportacions en taules rodones, en forma de comunicacions, ponències o xerrades. De totes elles en destaquem només algunes a tall d'exemple:

- En la III Jornada de Salut Mental 'La transversalitat de l'atenció a la salut mental' celebrada l'11 de febrer al World Trade Center de Barcelona, el president de la FECAFAMM, Xavier Trabado, va participar en una taula rodona titulada "Atenció integral a la salut mental: la visió de les famílies, usuaris i proveïdors".

- Durant el XIX Congrés Nacional de Psiquiatria Legal, que va tenir lloc dels dies 16 al 18 de juny a Barcelona i que va versar sobre 'Malaltia mental i violència', es va dedicar una conferència a l'estigma de la malaltia mental on va participar Xavier Trabado, president de la FECAFAMM, juntament amb la periodista i directora de TV3 Mònica Terribas i amb José Luis Gutiérrez, gerent de FEAFES, dins la conferència 'Malaltia Mental, mitjans de comunicació i estigma social'.

- En el marc de les jornades “Joves contra el racisme” organitzades per la Unió Romaní durant els dies 26 i 27 de novembre a Barcelona, Francisco Muñoz, tècnic de la FECAFAMM va fer impartir la conferència “L'estigma en salut mental”. L'objectiu fou posar damunt la taula les diferents formes de discriminació dirigides a col·lectius concrets que actualment encara es donen a la nostra societat.

- En la presentació de l'estratègia d'inserció laboral per a les persones amb trastorn mental sever realitzada l'1 d'octubre al Palau Centelles de Barcelona, Xavier Trabado, va participar en l'exposició que justificava el projecte.

4.6.4. Treball amb els mitjans de comunicació

El Departament de Comunicació ha continuat atenent de forma prioritària les demandes dels mitjans de comunicació i els ha convocat als seus actes més importants, amb especial èmfasi a la celebració del Dia Mundial de la Salut Mental a l'octubre. El més destacat d'aquesta jornada va ser la retransmissió en directe que van fer els informatius de migdia de TV3, amb un reportatge que incloïa declaracions dels nostres portaveus i dels polítics. Les televisions Tele 5, TVE, BTV i la Xarxa de Televisions Locals també van ressò als seus informatius de l'acte celebrat a Santa Coloma de Gramenet el dissabte 9 d'octubre. Corresponsals de COM Ràdio, Catalunya Ràdio, RNE i La Ser van enregistrar talls de veu de la jornada pels seus informatius radiofònics. Pel que fa a les agències de notícies, ACN, EFE i Europapress es van nodrir de la nota de premsa que la FECAFAMM va enviar des de Santa Coloma per fer difusió de l'acte. Així doncs, alguns diaris van publicar la notícia gràcies a l'enviament des d'aquestes agències, com ara La Vanguardia, ABC i el Punt. I a aquesta repercussió mediàtica s'ha d'afegir la participació de FECAFAMM durant les setmanes prèvies i posteriors en alguns programes com ara "De cap i de nou" i "Catalunya sense barreres" de Ràdio Estel i "Volem parlar" d'Onda Rambla.

Per altra banda, el departament de Comunicació també ha gestionat les demandes de portaveus per alguns programes que tractessin la salut mental, o ha fet la proposta directament al programa per entrevistar portaveus de la xarxa associativa. En aquest cas, podríem destacar el programa "Para todos la 2" (7/6/10) de TVE on van participar Xavier Trabado, president de FECAFAMM, i Raúl Velasco, membre de Radio Nikosia; "Prismes" de Canal Terrassa TV (15/10/10) que va comptar amb les intervencions de Jesús Bernal, tècnic de FECAFAMM, Raúl Velasco de Radio Nikosia i Trini Pérez, presidenta de l'Associació Suport Castellar; "Respira" de BTV (10/10/10), que va dedicar un programa al Trastorn Bipolar, entrevistant a Edgar Vinyals, president de l'Associació Sarau; i "Jo què sé!" de BTV (16/12/10) que va entrevistar a Jesús Montenegro, usuari del Club social El Roure.

Recull de premsa a: www.fecafamm.org/recull.html

4.6.5. Ressoró d'altres iniciatives

Durant el 2010 la Federació ha continuat donant ressoró a iniciatives de tercers en relació a la salut mental, iniciatives que tot i no ser pròpies creiem interessants de difondre entre la nostra xarxa associativa i a través de les nostres eines de comunicació. Algunes d'elles han estat els 14 reportatges "Ments" que va realitzar Canal Terrassa l'any 2009, on es tracten diversos temes a l'entorn de la salut mental, i contribueixen a la seva desestigmatització, i moltes altres iniciatives i programes, d'entre els quals destaquem: l'Auditori Apropa, el projecte "la bellesa cura" del Museu Monestir de Pedralbes, la convocatòria al concurs "Nous Genis", l'exposició de "Parelles Artístiques" i molts més.

Evidentment, també s'ha donat impuls i s'ha fet ressoró als projectes que tiren endavant les entitats federades, d'entre els quals podem destacar les innumbrables conferències i xerrades, el concurs d'Sports del Turó de Vilafranca o el concurs de curtmetratges DuCINEa d'AFEMHOS, i molts altres.

4.6.6. Publicacions

S'ha continuat amb l'edició del butlletí periòdic de la FECAFAMM, amb un sol número aquest 2010 al mes de març, ja que s'ha anat potenciant el butlletí electrònic quinzenal amb els actes de l'agenda i les notícies més destacades del web i del qual se n'han publicat 22 durant l'any.

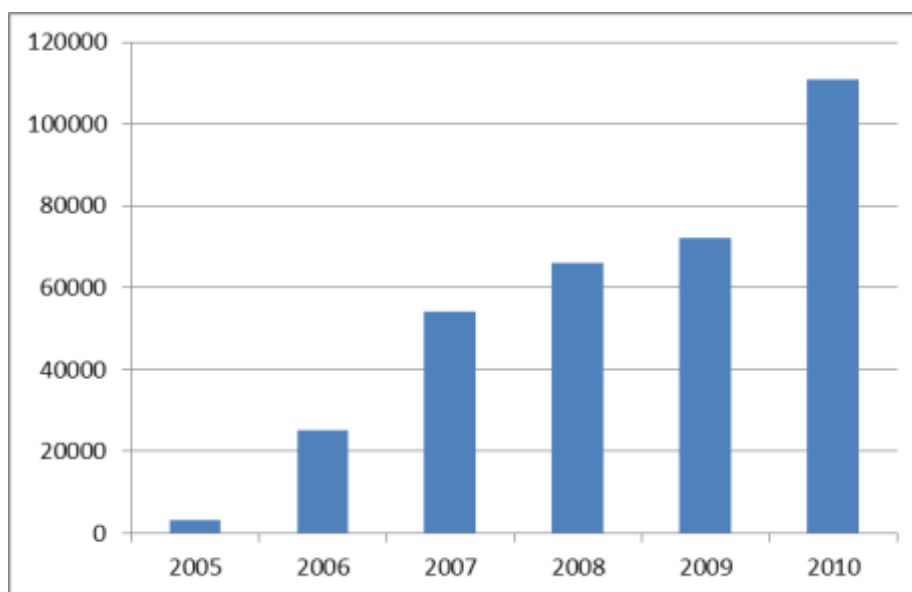
S'ha editat també la memòria anual del 2009 i els materials de difusió dels actes de la celebració del Dia Mundial de la Salut Mental amb una imatge corporativa pròpia, fruit d'un concurs de cartells.

4.6.7. Lloc web

El nombre de visites al web de FECAFAMM ha augmentat un 50% al 2010, passant de més de 72.000 durant el 2009 a més de 110.000 al llarg de l'any. Segons l'informe de dades estadístiques del web, la mitja de visites per mes al portal de FECAFAMM és de 9.311. Setembre, octubre i novembre són els mesos que més es visita el web, segurament a causa dels actes i jornades que es realitzen al voltant del Dia Mundial de la Salut Mental.

El nostre web rep més de 110.000 visites

S'ha mantingut l'actualització dels seus continguts, especialment de les notícies i l'agenda i de l'espai multimèdia amb galeries de fotografies i vídeos. Al setembre es va crear un compte de Facebook de la Federació per tal de difondre la nostra entitat a través de les tecnologies 2.0, que a finals d'any comptava amb més de 300 amics.

També es va comprar el domini .cat, així que ara es pot accedir al nostre web a través del domini de sempre i del català:

www.fecafamm.org / www.fecafamm.cat

4.6.8. Campanya de lluita contra l'estigma

El 20 de desembre, amb la constitució de l'Associació ObertaMent, la FECAFAMM tanca un procés molt llarg d'impuls i suport a aquesta iniciativa, que va començar ja fa 3 anys. L'Associació ObertaMent, l'entitat representativa del sector de salut mental que esdevindrà gestora del projecte de lluita contra l'estigma en salut mental a Catalunya està constituïda inicialment per ADEMM (Usuaris de salut mental de Catalunya), CSSC (Consorti de Salut i Social de Catalunya), Fòrum d'Iniciatives assistencials i de gestió en salut mental a Catalunya, La Unió Associació d'Entitats Sanitàries i Socials, i la propia FECAFAMM.

L'entitat ja ha començat a caminar amb les complicitats del Departament de Salut, que la inclou dins el seu Pla Integral d'Atenció en Salut Mental i Adiccions, aprovat al novembre, i que contempla com a línia estratègica d'actuació el desplegament del Programa de Lluita contra l'Estigma, des d'on es treballarà en la campanya ObertaMent, i on estan implicats l'administració pública, entitats de professionals i del món associatiu de la salut mental. Paral·lelament, s'han establert contactes amb moltes de les entitats més significatives vinculades al món de la salut mental per implicar-les en el projecte.

© Ruben Moreno

Entre la feina feta des de la Federació en la gestació d'aquest projecte, destaquem, a més dels múltiples contactes amb institucions de tot tipus per tal de presentar-lo, el viatge a Anglaterra amb la finalitat de conèixer de primera mà bones pràctiques en matèria de lluita contra l'estigma i valorar la possibilitat de traslladar a Catalunya aquelles accions i iniciatives que funcionen a d'altres realitats territorials. Es va contactar amb la directora del programa 'Time to Change' i es va assistir al Congrés "New Horizons: Implementing the recommendations from the National Strategy. A shared vision for mental health" (Nous Horitzons: Implementant les recomanacions de l'Estratègia Nacional "Una visió compartida per la salut mental") en la qual nombrosos experts van aprofundir sobre els continguts de New Horizons.

4.7. Formació

4.7.1. Formació per a les entitats i els seus professionals

La Federació té una política activa de formació dirigida a les entitats federades que ha permès aquest 2010 donar formació a més de 600 persones en 11 accions formatives.

- **Curs “El Dret de les persones amb malaltia mental i les seves famílies”**

A càrrec de professionals de FEAFES

27 i 28 de gener. Sala auditori Casal Pere IV de Sabadell

Amb l'assistència de 30 persones de la xarxa associativa.

- **Seminari sobre TLP**

A càrrec de professionals d'ACAI-TLP

10 de març. Seu de l'ICASS del carrer Tarragona. Barcelona

Amb l'assistència de 59 persones de la xarxa associativa.

- **Jornada 'Situació actual de la Llei de Dependència'**

A càrrec de representants del ProDep

18 de març. Seu de l'ICASS del carrer Tarragona. Barcelona

Amb l'assistència de 30 persones de la xarxa associativa.

- **Curs de portaveus 'Parlar en públic: adéu a la por'**

Josep Maria Brugués és periodista, cap de comunicació i professor de redacció periodística de la Facultat de Comunicació Blanquerna, i formador del curs Portaveus i Comunicació en Situació de Crisi, a directius, institucions i empreses. A causa de l'èxit de la formació, que estava previst impartar un sol cop, es va replicar en diverses ocasions:

13 d'abril. 7 assistents

9 de juny. 6 assistents

10 de juny. 4 assistents

7 de setembre. 6 assistents

Totes aquestes sessions es van realitzar a la seu de la FECAFAMM.
5 de juliol. 7 assistents. Sessió realitzada a la seu de Salut Mental Ponent, a petició de la Coordinadora FECAFAMM Terres de Lleida.

A més d'una part teòrica, els participants van fer exercicis pràctics per corregir les errades més habituals a l'hora de dirigir-se de manera eficaç als diferents públics i mitjans de comunicació per fer arribar a la ciutadania la tasca que desenvolupem les entitats federades.

- **Jornada “Empowerment en el Club social”**

A càrrec d'Aleix Causa, d'Spora
29 de maig. Seu de l'Associació AREP. Barcelona
Amb l'assistència de 15 professionals i 35 usuaris de Clubs

- **Taller “Experiències de lluita contra l'estigma a nivell local”**

Introducció per part del equip de Comunicació sobre el concepte d'estigma, les seves conseqüències en persones amb problemes de salut mental i la relació entre cinema i malalties mentals. Exposició de les experiències del grup de difusió del Club social el Roure d'AFEMHOS, el Concurs Es-pot de l'Associació El Turó de Vilafranca del Penedès (amb la projecció dels espots), i algunes de les accions antiestigma que han desenvolupat al territori Ràdio Nikosia (una campanya publicitària contra les etiquetes, la marató Nikosiana, la trobada “Sopas del mundo”, xerrades a universitats, etc.)

3 de juny. Seu de la Federació. Barcelona
Quaranta persones, entre usuaris, professionals i membres de les juntes d'associacions federades.
Aquesta sessió va generar un gran debat entre els assistents.

- **Curs 'Eines bàsiques per a la captació de fons'**

A càrrec de professionals de Suport Associatiu
8, 11 i 15 de juny. Seu de la FECAFAMM. Barcelona
Amb l'assistència de 14 associacions

Més de 600 persones en 11 accions formatives

4.7.2. Formació especialitzada a professionals externs

Formació per als tècnics dels centres esportius de Barcelona

Davant la necessitat formativa detectada en l'àmbit de la inclusió de persones amb discapacitat en els centres esportius, l'Institut Barcelona Esports i la FECAFAMM van organitzar a l'octubre el pla de formació "Estratègies per a la inclusió de les persones amb trastorn mental en l'oferta d'activitats físiques i esportives", enmarcat en el programa Esport i Salut de la Federació. La formació va tenir una part més pràctica amb jocs motrius compartida amb persones amb trastorn mental, un taller de psicoeducació a càrrec d'alguns membres del Club social Tu Tries de la Fundació Funamment i una exposició més teòrica sobre l'estigma i de la salut física de les persones que pateixen una malaltia mental.

Formació per a cuidadors no professionals de persones dependents

Al mes de novembre, tres professionals de l'equip tècnic de la Federació van impartir cinc sessions d'una formació organitzada per la Fundació Pere Tarrés dins un mòdul de formació específica per a cuidadors no professionals de persones dependents per malaltia mental. La formació es va centrar a reforçar les eines de cura per a aquelles persones que tenen cura directament de persones amb malaltia mental greu.

4.8. Fundació Funamment

Durant el 2010, la FECAFAMM ha continuat donant suport a la Fundació Funamment, creada a instàncies del mateix moviment associatiu de familiars i usuaris al desembre del 2007. La Fundació gestiona el programa Respir Familiar, titularitat de la FECAFAMM, i el programa d'Atenció a Domicili i acompanyament comunitari. Aquest any ha passat a gestionar també 4 Clubs Socials.

Dins els actes de captació de fons i sensibilització de la Fundació Funamment, juntament amb la FECAFAMM, es va organitzar un concert solidari que va omplir la sala Sluz de Gas de Barcelona per sentir un repertori de boleros de Mayte Martín.

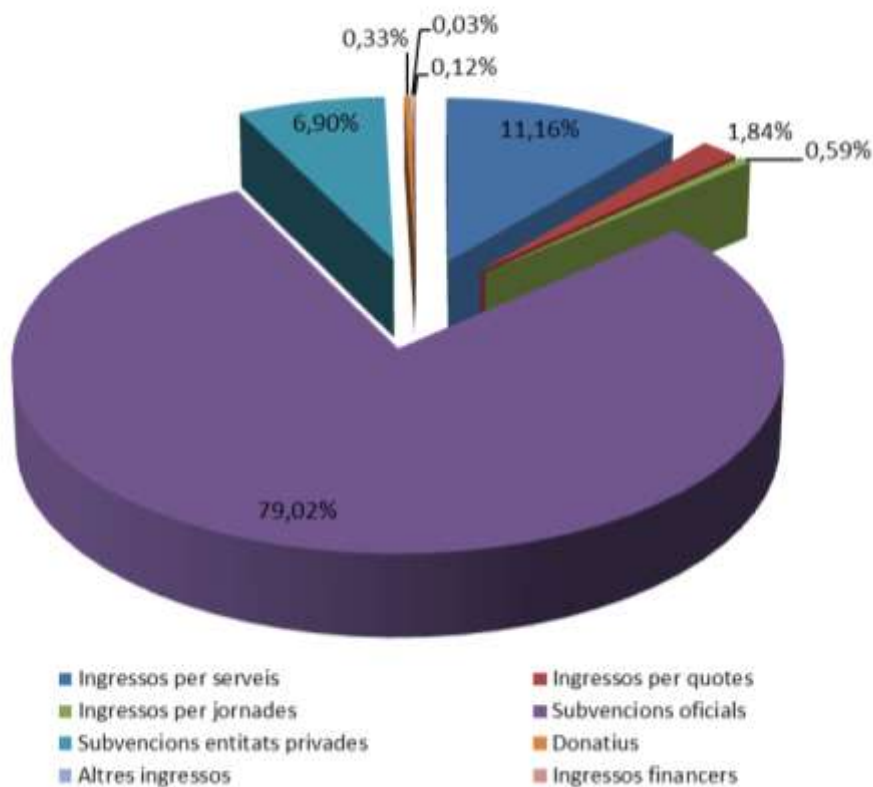

5. Memòria econòmica

Ingressos

	Valor absolut	Valor en percentatge
Ingressos per serveis	76.867,75 €	11,16%
Ingressos per quotes	12.685,26 €	1,84%
Ingressos per jornades	4.046,37 €	0,59%
Subvencions oficials	544.389,60 €	79,02%
Subvencions entitats privades	47.555,54 €	6,90%
Donatius	2.300,00 €	0,33%
Altres ingressos	239,16 €	0,03%
Ingressos financers	845,56 €	0,12%
Total Ingressos	688.929,24 €	100,00%

Percentatge d'ingressos

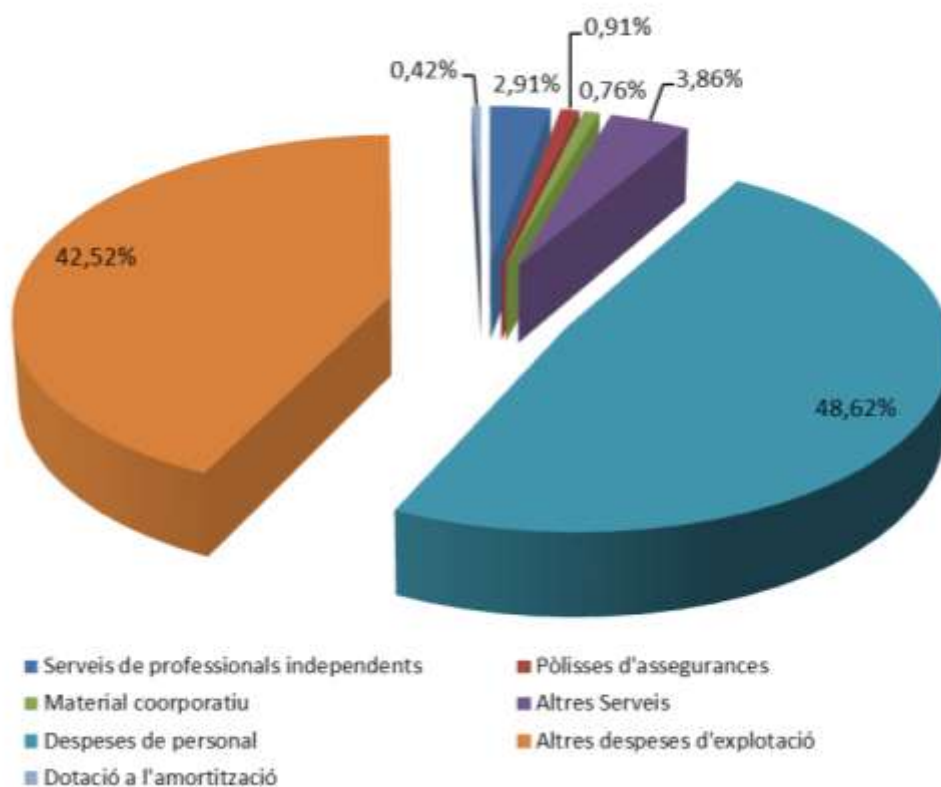
Despeses

Valor absolut	Valor en percentatge
---------------	----------------------

Serveis de professionals independents	19.555,32 €	2,91%
Pòlisses d'assegurances	6.116,57 €	0,91%
Material corporatiu	5.125,60 €	0,76%
Altres Serveis	25.991,78 €	3,86%
Despeses de personal	327.119,48 €	48,62%
Altres despeses d'explotació	286.093,60 €	42,52%
Dotació a l'amortització	2.856,42 €	0,42%

Total Despeses	672.858,77 €	100,00%
-----------------------	---------------------	----------------

Percentatge de despeses

6. Agraïments

6.1. Suport econòmic

Generalitat de Catalunya

Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació:

Direcció General de Participació Ciutadana

Departament de Salut

Departament d'Acció Social i Ciutadania. Generalitat de Catalunya:

Secretaria de Famílies i Drets de Ciutadania

ICASS (Institut Català d'Assistència i Serveis Socials)

Diputació Barcelona xarxa de municipis

Àrea de Salut Pública i Consum

Àrea de Benestar Social

Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

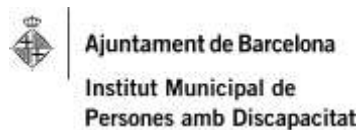

FEAFES CONFEDERACIÓN ESPAÑOLA DE AGRUPACIONES DE FAMILIARES Y PERSONAS CON ENFERMEDAD MENTAL

6.2. Convenis i col·laboracions

7. Relació d'entitats federades

ACAI-TLP	Fundació Privada d'Ajuda i Investigació del Trastorn Límit de la Personalitat	Barcelona	
ACFAMES	Associació Catalana de Familiars de Malalts d'Esquizofrènia	Barcelona	
AFAMMCA	Associació de Familiars de Malalts Mentals de Catalunya	Barcelona	
AFAMMEBAN	Associació de Familiars de Malalts Mentals del Barcelonès Nord	Badalona	
AFAMMG	Associació de Familiars i Amics de Malalts Mentals del Garraf	Vilanova i la Geltrú	
AFAMMMA	Associació de Familiars de Malalts Mentals del Maresme	Mataró	
AFAMMSAM	Associació de Familiars de Malalts Mentals de Sants-Montjuïc	Barcelona	
AFASM	Associació de Familiars de Malalts Mentals del Baix Llobregat Nord	Martorell	
AFEM	Associació de Familiars de Malalts Mentals de Nou Barris	Barcelona	
AFEMHOS	Associació de Familiars de Malalts Mentals de L'Hospitalet de Llobregat	L'Hospitalet de Llobregat	
AFEMT	Associació de Familiars de Malalts Mentals de Terrassa i Comarques	Terrassa	
AFMMB	Associació de Familiars de Malalts Mentals del Bages	Manresa	
AFMMO	Associació de Familiars de Malalts Mentals d'Osona	Vic	

AIXEC	Cooperativa de Serveis Educatius	Barcelona	
ALBA	Associació ALBA d'atenció al disminuït	Tàrraga	
AM.MA.ME.	Amics del Malalt Mental	Sta. Coloma de Gramenet	
ARAPDIS	Associació per a la Rehabilitació i Adaptació de Persones Disminuïdes en la seva capacitat d'Integració Sociolaboral	Barcelona	
AREP	Associació per la Rehabilitació Malalt Psíquic	Barcelona	
ARMPA	Associació per a la Rehabilitació del Malalt Psíquic de l'Anoia	Igualada	
ASFAM	Salut Mental. Associació de Familiars i Amics del Berguedà	Bagà	
Associació Positiva	Associació Positiva	Palafolls	
Alt Urgell	Associació de Familiars i amics dels malalts mentals de l'Alt Urgell	Seu d'Urgell	
Terres de l'Ebre	Associació de Familiars de Malalts Mentals de les Terres de l'Ebre	Sant Carles de la Ràpita	
Associació de Rubí	Associació de Familiars de Malalts Mentals de Rubí, Sant Cugat i Castellbisbal	Rubí	
Dr. Francesc Tosquelles	Associació de Familiars de Malalts Mentals Dr. Francesc Tosquelles	Reus	
ASSADEGA'M	Associació per a la Superació de l'Ansietat i la Depressió. Grups d'Ajuda Mútua	Sant Cugat del Vallès	
AURORA	Associació de Famílies amb Malalts Mentals de les comarques de Tarragona	Tarragona	

CEMORIBA	Associació de Familiars de Malalts Mentals	Montcada i Reixac	
DARUMA	Associació de Familiars de Malalts Mentals del Vallès Oriental	Granollers	
DAU	Associació de Pares de Malalts Mentals	Barcelona	
Dolce Vita	Associació per a la Salut Mental de la Catalunya Central	Manresa	
El Far	Associació El Far per a la Salut Mental	Garriga	
EL LLORER	Associació de Familiars i Amics dels Malalts Mentals del Baix Penedès	El Vendrell	
EL TURÓ	Salut Mental. Associació de Familiars i Amics. Alt Penedès	Vilafranca del Penedès	
EQUILIBRI	Associació Equilibri	Sant Boi de Llobregat	
ESQUIMA	Associació de Familiars de Malalts Mentals del Masnou	El Masnou	
Família i Salut Mental Girona i comarques	Associació Família i Salut Mental Girona i comarques	Girona	
Fundació Marianao	Fundació Marianao	Sant Boi de Llobregat	
Fundació Funnament	Fundació Funamment	Barcelona	
Fundació VIA-GUASP	Fundació per a la tutela del Malalt Mental	Barcelona	
LA LLUM	Associació de Familiars de Malalts Mentals de Mollet del Vallès	Mollet del Vallès	

LA MURALLA	Associació Ment i Salut	Tarragona	
Pla d'Urgell	Associació per la Salut Mental Pla d'Urgell	Mollerussa	
Plataforma TDAH	Plataforma TDAH	Sant Boi de Llobregat	
Porta Oberta	Associació Porta Oberta. Persones amb Malaltia Mental i Familiars	Valls	
Ressorgir	Associació de Familiars i Amics de persones afectades de malaltia mental	Barcelona	
Salut Mental Baix Llobregat	Associació de Familiars Salut Mental Baix Llobregat	Cornellà de Llobregat	
Salut Mental La Noguera	Associació Salut Mental La Noguera	Balaguer	
Salut Mental Ondara-Sió	Associació de familiars, afectats i amics dels Malalts Mentals Ondara-Sió	Cervera	
Salut Mental Ponent	Salut Mental Ponent	Lleida	
Salut Mental Sabadell	Salut Mental Sabadell. Associació de Familiars de Malalts Mentals	Sabadell	
Sol del Solsonès	Associació de Familiars de Malalts Mentals i Drogodependents del Solsonès	Solsona	
Suport Castellar	Suport Castellar del Vallès. Associació de Familiars de Malalts Mentals	Castellar del Vallès	
Terraferma	Associació AADDMM Terraferma	LLeida	

FECAFAMM
Federació catalana d'associacions de familiars
i persones amb problemes de salut mental

Berguedà, 9-11, entl. 3a · 08029 Barcelona

Telèfon 93 272 14 51 · Fax 93 272 13 65

federacio@fecafamm.org · www.fecafamm.org